1700 godina srijemskih mučenika (304. - 2004.)

JUNACI DUHA KRŠĆANSKOGA

SVETI SRIJEMSKI MUČENICI

277763

2424 10,00

1700 godina srijemskih mučenika (304. - 2004.)

15. 2. 2005.

JUNACI DUHA KRŠĆANSKOGA

SVETI SRIJEMSKI MUČENICI

Đakovo
2003.

Izdaje: Biskupski ordinarijat Đakovo.
Priredio i odgovara: Stjepan Maroslavac.
Suradnici: Tomislav Ćurić i Boris Vulić.
Grafički urednik: Antun Jarm.
Lektor: Anzelma Salopek.
Tisak: nipOS Osijek.
2003.

PREDGOVOR

"Gospodin Isus, božanski Učitelj i uzor svake savršenosti, svima je i pojedinim svojim učenicima kojega god položaja propovijedao svetost života, kojoj je On sam i početnik i usavršitelj: Budite dakle savršeni kako je savršen vaš nebeski Otac (Mt 5, 48). Svima je poslao Duha Svetoga da ih iznutra potiče da Boga ljube svim srcem, svom dušom, svom pameću i svom snagom svojom (usp. Iv 13, 34; 15, 12). Kristovi sljedbenici, pozvani od Boga, ne po svojim djelima, nego po odluci i milosti Njegovoj, i opravdani u Isusu Gospodinu, postali su po krštenju vjere uistinu Božja djeca i dionici božanske naravi, i zato uistinu sveti. Oni, dakle, moraju uz Božju pomoć živeći držati i usavršavati svetost koju su primili. Apostol ih opominje da žive kako se pristoji svetima (Ef 5, 3) i da se obuku kao izabranici Božji, sveti i ljubljeni u srdačno milosrđe, dobrotu, poniznost, krotkost i strpljivost (Kol 3, 12) i neka imaju plodove Duha za posvećenje (usp. Gal 5, 22; Rim 6, 22). A budući da svi činimo mnoge pogreške (usp. Jak 3, 2), neprestano trebamo Božje milosrđe i svaki dan moramo moliti: I otpusti nam naše dugove (Mt 6, 12).

Svima je, dakle, jasno da su svi vjernici, bili kojeg staleža i stupnja, pozvani na potpuni kršćanski život i na savršenu ljubav. Po toj se svetosti i u zemaljskom društvu promiču humaniji način života. Da postignu tu svršenost, neka vjernici upotrebljavaju sile primljene po mjeri po kojoj ih je Krist darovao, da - slijedeći njegov primjer i postavši slični njegovoj slici, u svemu slušajući Očevu volju - svom se dušom posvete slavi Božjoj i službi bližnjemu. Tako će svetost Božjega Naroda dati obilate plodove, kako u povijesti Crkve to izvrsno dokazuju životi tolikih svetaca" (LG 40).

Prigodom jubilarne proslave 1700. godišnjice mučeništva svetih srijemskih mučenika (304. - 2004.) pokušao sam približiti njihovo

štovanje vjerničkom puku. Slavlja su uređena po uzoru na službu riječi.

U uvodu sam donio što više povijesnih podataka o pojedinom mučeniku. Naznačena su po dva odgovarajuća ulomka Svetoga pisma. Prema kreativnosti i inventivnosti animatora ili predvoditelja slavlja, mogu se izabrati i obilniji ulomci Svetoga pisma te pripjevni psalam i usklik prije Evanđelja. Nakon nagovora ili šutnje predviđen je prigodni himan kao uvod u molitvu vjernika, kojoj se može dodati još zaziva. Umjesto molitve vjernika mogu se moliti litanije svetim srijemskim mučenicima. Molitva vjernika ili litanije završavaju s Očenašem, a zazivom na zaključnu molitvu završava slavlje. U dodatku su prigodne pjesme koje se mogu upotrijebiti u pojedinim slavljima.

Slavlja su predviđena za privatne i pučke pobožnosti koje se mogu držati uoči ili na sam blagdan u crkvi ili prigodom susreta pojedinih molitvenih skupina.

Nadam se da će i ova ponuđena slavlja pridonijeti boljem upoznavanju i štovanju svetih srijemskih mučenika.

Stjepan Maroslavac

13. siječnja
SVETI HERMILO I STRATONIK, MUČENICI

Hermilo, đakon singidunski i Stratonik, stražar, mučeni su pod Licinijem oko 315. godine. Poznato je naime, da je Licinije nakon što se zavadio s Konstantinom, progonio kršćane i raspisao velike nagrade za svakoga koji prokaže kojega kršćanina. Hermilo je pronađen i uhvaćen, kod ispitivanja je priznao da je kršćanin, dapače i đakon. Za vrijeme mučenja Hermila primijećeno je da stražar Stratonik suosjeća s Hermilom u mukama i da ga žali, što je bio dovoljan razlog da i njega uhvate i optuže. Stratonik je ispovjedio svoju vjeru u Krista i bio mučen. Nakon preslušavanja, ostavši postojani u vjeri, osuđeni su na smrt. Upleteni u ribarsku mrežu obojica su bačeni u Dunav kod Singiduna (Beograda). Tijela su im pronađena kod mjesta Oktabon (Višnjica).

Ps 130, 5-8

U Gospodina ja se uzdam, duša se moja u njegovu uzda riječ.
Duša moja čeka Gospodina, više no zoru straža noćna;
više no zoru straža noćna nek Izrael čeka Gospodina.
Jer je u Gospodina milosrđe i obilno je u njega otkupljenje;
on će otkupiti Izraela od svih grijeha njegovih.

Mt 10, 17-20

"Čuvajte se ljudi, jer će vas predavati sudovima i bičevati vas po svojim sinagogama! Izvodit će vas zbog mene pred upravitelje i kraljeve da svjedočite pred njima i poganima. A kad vas predadu, ne budite zabrinuti kako ćete ili što ćete govoriti, jer će vam se onoga časa dati što treba da govorite. Jer nećete govoriti vi, nego će Duh Oca vašega govoriti preko vas."

Kratka šutnja ili nagovor.

Himan

Govori, mrežo ribarska,
I smrt nam pričaj junačku
Mladića, Božjih boraca,
Stratonika i Hermila.

Jer stražar skupa s đakonom
U tvoju pređu obavit
U valovima Dunava
Za Krista toneć svjedoči.

Njih muke nisu plašile
Što krvnik zlobno smisli ih;
Na čvrstoj stijeni stojeći
Do smrti su se borili.

O Hermile, Stratoniče,
Junaci duha kršćanskog
I za nas bijedne molite,
Da Kristu vjernost čuvamo.

Svoj razbor nam isprosite,
Da oprijet mi se znademo
Tog svijeta slatkom mamljenju
Što na nas stalno nasrće.

Nek Otac vječni pomogne
Sa Sinom, Duhom Presvetim,
Da mreže grijeha strašnoga
Mi slabi izbjeć možemo. Amen.

Vjerni drugovi u mučeništvu, Hermilo i Stratoniče, pomozite nam izdržati u nevoljama i gorčinama života.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Neustrašivi sinovi Oca nebeskoga, Hermilo i Stratoniče, izmolite nam ustrajnu vjeru.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Smrt ste dragovoljno prihvatili kao svjedočanstvo vjere, zagovarajte našu slobodu duha.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Oče naš…

Molite za nas, sveti Hermilo i Stratoniče.

Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se.

Gospodine, tvoji sveti mučenici Hermilo i Stratonik slavno su sačuvali vjeru uz cijenu vlastite krvi. Daj da tu vjeru produbimo, iskreno u život provedemo i tako postignemo opravdanje. Po Gospodinu.

15. siječnja
SVETA ANASTAZIJA, MUČENICA

Anastazija je mučena za progonstva cara Dioklecijana, 25. prosinca 304. godine. Sahranjena je u Sirmiju (Srijemska Mitrovica) u bazilici posvećenoj njoj u čast, smještenoj uz baziliku Sv. Dimitrija. Relikvije su joj u V. stoljeću prenesene u Carigrad, u vrijeme patrijarha Genadija (458. - 471.) i postavljene u crkvu Svetog uskrsnuća, u kojoj je nekad patrijarh sveti Grgur Nazijanski započeo svoje djelovanje. Ta je crkva tada postala crkvom Svete Anastazije. Oko godine 804. te je relikvije, od bizantskog cara Nicefora I., dobio zadarski biskup Donat u znak izmirenja Bizanta sa Zadrom. Biskup Donat je relikvije prenio u Zadar i pohranio ih u crkvi Sv. Petra, apostola, koja se od tada zove crkvom Svete Anastazije. Dio relikvija prenesen je 1976. godine iz Zadra u Srijemsku Mitrovicu i pohranjen u tamošnju konkatedralu-baziliku. Štovanje svete Anastazije proširilo se rano u Rimu, osobito u crkvi na podnožju Palatina. U VI. stoljeću i ta crkva postaje crkvom Svete Anastazije. U njoj je papa na svaki Božić služio misu zornicu. U znak njezina mučeništva, sveta Anastazija se u ikonografiji prikazuje s palminom granom ili privezana uz lomaču ili držeći plamenu buktinju u lijevoj ruci. Vjernici je zazivaju protiv glavobolje i grudnih bolesti. U Zapadnoj Crkvi slavila se na Božić, a u Istočnoj 22. prosinca, da se izbjegne božićna svetkovina. U novije vrijeme spomendan Svete Anastazije slavi se 15. siječnja.

Sir 51, 1-2

Slavit ću te, Gospodaru, Kralju, i hvalit ću te Bože, Spasitelju moj. Zahvaljujem imenu tvojem, jer ti si bio zaštitnik i pomoćnik moj i spasio si tijelo moje od propasti, od zamke prijevarna jezika, od usana što laži kuju i pred onima što su okolo mene bio si zaštitnik i pomoćnik moj.

Mt 13, 44-46

"S kraljevstvom je nebeskim kao s blagom što skriveno leži u polju. Kad ga netko pronađe, sakrije ga te, pun radosti,

ode da proda sve što ima i kupi ono polje. Nadalje: s kraljevstvom je nebeskim kao s trgovcem koji traži skupocjeno biserje i kad se namjeri na dragocjeni biser, ode da proda sve što ima i kupi ga."

Kratka šutnja ili nagovor.

Himan

Rim tebe časti, Zadar prah ti čuva,
Djevice vrla, Anastazjo sveta,
A Srijem se diči tvojim mučeništvom,
Djevice hrabra!

Rođendan Kristov ti na nebu slaviš,
Božić ti nosi mučeničku slavu.

Betlehemsko svjetlo tebe obasjalo,
Božić ti nosi mučeničku slavu:
Rođendan Kristov ti na nebu slaviš,
Djevice slavna!

Rođendan Kristov ti na nebu slaviš,
Božić ti nosi mučeničku slavu.

I nas pomaži svojim molitvama
Da Kristu vjerni i mi prispijemo
Uskrsu vječnom, radostima svetih,
Nebeskoj slavi!

Rođendan Kristov ti na nebu slaviš,
Božić ti nosi mučeničku slavu.

Presveto Trojstvo, sve nas blagoslovi,
Zadar i Srijem, domovinu cijelu:
Nek sve nas veže Anastazija sveta
S Petrovim Rimom. Amen.

Ponose srijemskih žena, po svijetu slavljena Anastazijo, mučenice, izmoli vjeru našim ženama.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Mučenice Anastazijo, neka nam tvoje zasluge budu na spasenje.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Sveta Anastazijo, svoju si vjeru krvlju zapečatila, izmoli nam postojanu vjeru.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Oče naš...

Moli za nas, sveta Anastazijo.

Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se.

Bože, ti si svoju blaženu mučenicu Anastaziju odlikovao plemenitošću kršćanskog života i palmom mučeništva. Podaj milostivo da i mi, slijedeći njezin primjer, pristupamo k tebi. Po Gospodinu.

Ili:

Pomolimo se.

Svemogući vječni Bože, svoju si mučenicu, blaženu Anastaziju, okrunio slavnom pobjedom, dok je u plamenu tebi pjevala; podaj nam, da se po njezinu zagovoru tako ražarimo ognjem ljubavi na zemlji, da zaslužimo vječno tebi pjevati hvale na nebu. Po Gospodinu.

20. veljače
SVETI MUČENICI OSIJEKA I PANONIJE

Upravitelj Sirmija je obilazio gradove u Panoniji srijemskoj da provede carske ukaze o progonu kršćana. Tako je stigao i u Mursu (Osijek) i pogubio neke kršćane o kojima inače ništa drugo ne znamo. Crkvu, njima posvećenu, spominju Sulpicije Sever i Matija Petar Katančić. Župa Osijek 8, osnovana 1975. godine, posvećena je Osječkim mučenicima. Naselja preko Drave Podravlje i Tvrđavica čine dotičnu župu, još bez crkve.

Mudr 3, 1-4

A duše su pravednika u ruci Božjoj, i njih se ne dotiče muka nikakva. Očima se bezbožničkim čini da oni umiru, i njihov odlazak s ovog svijeta kao nesreća; i to što nas napuštaju kao propast, ali oni su u miru. Ako su, u očima ljudskim, bili kažnjeni nada im je puna besmrtnosti.

Mt 10, 32-33

"Tko god mene prizna pred ljudima, priznat ću ja nega pred svojim Ocem nebeskim. Tko se mene odreče pred ljudima, i ja ću se njega odreći pred svojim Ocem nebeskim."

Kratka šutnja ili nagovor.

Himan

Mursa vas rodi, pokloni vas Crkvi
Vas, koji krv ste prolili za Krista,
Prezrevši život i zemaljsku sreću
Rad lijepog neba.

Okrutni Prob je bjesnio svim Srijemom,
U Mursu vašu stigao sa željom
Da vjeru Božju uništi i spriječi
Ognjem i mačem.

Ljuto se varaš, okrutniče Probe!
Kršćani Murse ne bojeć se tebe,
Svoj život hrabro za Isusa daju
I vjeru svetu.

Čuvajte nam ovu vjeru svetu
Za koju Vi ste život rado dali,
Da sveto živeć Oca, Sina, Duha
Slavimo s vama. Amen.

Neustrašivi Osječki mučenici, izmolite nam pravu slobodu duha.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Otajstvo koje vam je dalo snagu u progonstvu, neka prožme i naše živote.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Krist, za koga ste život dali, neka bude naš put, istina i život.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Oče naš…

Molite za nas, sveti mučenici Osijeka i Panonije.

Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se.

Gospodine, daj da se radujemo s mučeničke pobjede naše braće: nek našoj vjeri izmole novu snagu i moćnim nas zagovorom bodre. Po Gospodinu.

Ili:

Pomolimo se.

Gospodine, daj da nas kod tebe preporuči draga molitva mučenika Osijeka i Panonije i utvrdi u ispovijedanju tvoje istine. Po Gospodinu.

24. veljače
SVETI SINEROT, MUČENIK

Vrtlar iz Sirmija, podrijetlom Grk, mučen je oko 307. godine. Preme aktima, otjerao je neku uglednu gospođu iz svojega vrta kad se u njemu htjela u nevrijeme šetati. Sudac je po njegovu ponašanju prosudio da je kršćanin koji se sakrivao u doba progonstva. Postavio mu je otvoreno pitanje o vjeri, na što je Sinerot priznao da je kršćanin. Pogubljen je 23. veljače, oko godine 307. Jedini je srijemski mučenik za kojega svjedoče epitafi nađeni u Srijemskoj Mitrovici potkraj 19. stoljeća. Aurelija Amina prenosi svoga muža iz Akvileje da počiva uz blaženoga Sinerota. Artemidora Sirmijska podiže sama sebi memoriju na groblju ad Domnum Synerotem. Štovanje mu je dospjelo do Billoma u Francuskoj. Prikazuju ga kao vrtlara kako goni ženu iz vrta. Zaštitnik je vrtova, vrtlara i vedrog vremena. Zaštitnik je i čedne ženske mode.

2 Tim 2, 8-10

> **"Sjećaj se Isusa Krista koji je uskrsnuo od mrtvih, rođen od Davidova potomstva! Tako to uči moja Radosna vijest, za koju trpim nevolje sve do okova kao kakav zločinac. Ali riječ Božja nije okovana. Eto zato sve strpljivo podnosim radi izabranih da i oni postignu spasenje po Kristu Isusu zajedno s vječnom slavom."**

Mt 10, 26-28

> **"Dakle, nemojte ih se bojati! Ništa nema sakriveno što neće trebati da se otkrije, ni tajno što neće trebati da se dozna. Što vam kažem u tami, recite na svjetlu, što čujete u skrovitosti propovijedajte na krovovima! Ne bojte se onih koji ubijaju tijelo, a duše ne mogu ubiti! Bojte se radije onog koji može i dušu i tijelo uništiti u paklu."**

Kratka šutnja ili nagovor.

Himan

Od cvijeta svakog ljepši si
U vrtu duša kršćanskih:
Čistoće nježne bijeli cvijet,
Sinerote, ti očuva.

Sveg sebe ti si predao
Na službu Bogu jedinom
I zato tebe privuče
Samoće s Bogom kutak tih.

Nek buči Sirmij raskošni
I žudno pije žića slast -
Ti cvijeće gojiš mirisno
I dušu kitiš krepošću.

No svijet te lako ne pušta,
U pustinji te potraži,
Sa smiješkom nuđa grijeha čar
Da od Boga te odvuče.

U snazi Duha Kristova
Ti hrabro se suprotstavljaš,
I svetu čednost braneći
Pod mačem krunu dobivaš.

O mučeniče sveti, čuj,
S nebesa štiti mladost nam,
I molbom svojom prosi njoj
Bjelinu srca nevinog.

Nek bude slavljen Otac Bog,
I Sin mu njegov jedini
Sa Tješiteljem presvetim
Od sada pa sve dovijeka. Amen.

Branitelju ženske časti, mučeniče Sinerote, nadahni i nama isto shvaćanje.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Mučeniče Sinerote, zagovaraj mlade da shvate i prihvate svetu čistoću.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Mučeniče Sinerote, pomaži i ohrabruj našu bogobojaznost.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Oče naš…

Moli za nas, sveti Sinerote.

Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se.

Bože, ti si slabost blaženoga Sinerota izabrao za mučeničku krunu. Pogledaj milostivo na našu oskudnost, i daj da po njegovom zauzimanju zadobijemo udio u tvojem kraljevstvu. Po Gospodinu.

26. travnja
SVETI MONTAN I MAKSIMA, MUČENICI

Mučeništvo su podnijeli 26. ožujka 304. godine u vrijeme progona cara Dioklecijana. Montan (Goran) je bio svećenik u Singidunumu, prema ondašnjoj disciplini oženjen s Maksimom (Veljkom). Kad je planuo progon, sklonio se u nepoznato mjesto da može što dulje krijepiti kršćane. Sklonio se sa ženom u Sirmij. Uhvaćen je i predveden pred upravitelja Proba, koji ga je osudio nakon uzaludnog nagovaranja na otpad od vjere. Hrabri i vjerni svećenik nije se dao nagovoriti, zato je morao umrijeti. Po Probovoj odredbi bio je, kao prva žrtva, bačen u Savu. Vjerojatno je i Maksima dijelila njegovu sudbinu. Svakako je od početka uživala štovanje kao i on.

Rim 12, 1-2

Zaklinjem vas, braćo, milosrđem Božjim da prinesete sebe kao žrtvu živu, svetu i ugodnu Bogu - kao svoje duhovno bogoštovlje. Nemojte se prilagođivati ovomu svijetu! Naprotiv, preobličavajte se obnovom svoga uma da mognete uočavati što je volja Božja: što je dobro, ugodno i savršeno!

Mt 11, 28-30

"Dođite k meni svi koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti. Uzmite jaram moj na se i učite od mene, jer sam krotka i ponizna srca. Tako ćete naći pokoj svojim dušama, jer jaram je moj sladak, a moje breme lako."

Kratka šutnja ili nagovor.

Himan I.

Baš ko Singidun, sazidan na gori,
Bog te uzdigao
Nad druge žene obične i sitne,
Maksimo sveta!

Život te sveza s odanim Montanom,
S Dunavom ko' što svezao je Savu,
I on te vodi u svijet dalek, neznan,
Dalekom Srijemu.

Ljubav što vas je spajala u Kristu,
Nek spaja i sad muževe i žene,
Jer život uvijek zahtijeva junake
Vjerne i smjerne.

Divljenja vrijedni Čovječe i Ženo!
Junačkom smrću vi posvećujete
Naš Srijem drevni, našu hladnu Savu,
Domaju našu.

Podaj nam radost Trojice božanska,
Oče, i Sine, Duše jednak njima:
Nek sveci ovi, Maksima i Montan
Uzor nam budu. Amen.

Himan II.

Kud hitiš Kristov misniče,
Kud žuriš s dragom ženom sad?
Zar strah te život dati svoj
Za Krista Boga propetog?

Il Sirmij ima kakvu čar
U mladenačkom oku tvom?
Il raskoš carstva privlači
Života željno srce ti?

Ne goni mene muka, strah,
Ni žudnja žića lagodnog,
Već bijegom samo činim to
Što Krist, moj Bog, mi nalaže:

- U gradu kad vas jednomu
Progonit stanu ljudi zli,
U drugi vi otiđite
I ondje meni služite!-

I zato dragi Singidun
Zamijenit želim Sirmijem:
Svom Bogu žrtvu nekrvnu
Prinoseć ovdje življet ću.

Božanskom Ocu, Sinu mu
I Tješitelju presvetom
Čast, dika, hvala beskrajna
Nek vječnošću se pjeva svom. Amen.

Prvi mučeniče Srijema, Montane, svećeniče, isprosi nam revnih svećenika.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Čuvarice domaćeg ognjišta, uzorna ženo, Maksimo, mučenice, pomaži u čuvanju obitelji.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Po svojoj mučeničkoj smrti zadobili ste spasenje, budite naši zagovornici u nevoljama.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Oče naš...

Molite za nas, sveti Montane i Maksimo.

Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se.

Bože, ti si svete svoje, Montana i Maksimu, divno sjedinio u radu za duše, te ih izabrao za prve žrtve srijemske Crkve. Podijeli, molimo te, da njihov apostolski rad, posvećen krvlju, donese obilne plodove. Po Gospodinu.

6. svibnja
SVETI IRENEJ, BISKUP I MUČENIK

Mladi biskup Sirmija pogubljen je 6. travnja 304. godine, u doba najžešćih progona kršćana, za vrijeme namjesnika Panonije srijemske Proba i careva Dioklecijana i Maksimijana. Nakon mučenja i napastovanja posječen je mačem, glava mu je odsječena na Dijaninom mostu i bačena u Savu. Sačuvana su i autentična akta o njegovom mučeništvu. U Srijemskoj Mitrovici je u ljeto 1976. godine na sjeveroistočnoj gradskoj nekropoli otkrivena grobljanska bazilika. Unutar ostataka monumentalnih zidova u jednom grobu nađena je mramorna ploča s natpisom: "U bazilici gospodina našega Ireneja..." Tekst završava s kršćanskim monogramom i palminom grančicom. U ikonografiji se prikazuje sveti Irenej kao biskup metropolit s knjigom i perom ili kao mladić, gol do pojasa, kako kleči uzdignutih ruku u molitvi pred smaknuće.

1 Pt 5, 1-4

Starješine koje su među vama opominjem ja, starješina kao i oni, svjedok Kristovih muka i sudionik slave koja će se uskoro očitovati: Pasite stado Božje koje je među vama i nadzirite ga, ne na silu, nego dragovoljno, prema Božjoj volji; ne iz težnje za prljavim dobitkom, nego iz oduševljenja! Ne vladajte okrutno nad dodijeljenim dijelovima Crkve, nego uvijek nastojte biti uzorom stadu! I kad se pojavi vrhovni pastir, primit ćete neuveli vijenac - slavu.

Mt 23, 8-12

"Ne dopustite da vas nazivaju rabbi, jer imate samo jednog Učitelja, a svi ste braća! Nikoga na zemlji ne nazivajte svojim ocem, jer imate samo jednog Oca, onoga nebeskòga! Također ne dopustite da vas nazivaju vođama, jer imate samo jednog Vođu: Krista! Tko je najveći među vama, neka vam bude sluga! Tko se uzvisi, bit će ponižen; a tko se ponizi, bit će uzvišen."

Kratka šutnja ili nagovor.

Himan

Irenej mladi, biskup Srijema grada,
Spram neba diže ruke okovane,
Na mostu savskom klečeći se moli
Za puk svoj vjerni.

O Bože silni, tvoje oko gleda
Do u dubinu srca čovječjega:
Rad tebe prezreh snažni zakon krvi,
Čuj moje riječi:

- Svoj život rado žrtvujem sad tebi,
Za ovce tvoje, stado moje drago,
Sačuvaj Srijem tvoj, uvijek tebi vjeran,
Pastiru vječni!

Nebeski Oče, jedinorodni Sine,
I Duše Sveti molimo te smjerno:
Po molbi žarkoj svetog Ireneja
Čuvaj nas od zla. Amen.

Neustrašivi biskupe sirmijski, mučeniče Ireneju, izmoli nam vjernost Crkvi.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Sveti Ireneju, koji si prikazao svoje mučeništvo za bližnje, pomozi nam živjeti za druge.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Mučeniče Ireneju, svojim zagovorom prati sve pastire Crkve na njihovom odgovornom i zahtjevnom putu.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Oče naš...

Moli za nas, sveti Ireneju.

Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se.

Gospodine Isuse Kriste, ti si se udostojao trpjeti za spasenje svijeta. Dobrostivo se osvrni na muke sluge svoga Ireneja; i po njegovu zagovoru utvrdi u vjeri baštinike onih za koje je on, umirući, dao sama sebe. Koji živiš.

29. svibnja
SVETI EUZEBIJE, BISKUP
I
SVETI POLION, LEKTOR,
MUČENICI

Euzebije cibalski, prvi poznati biskup panonskog međurječja, mučen u Cibalama (Vinkovci) 27. travnja, vjerojatno 258. godine. Polion je, prema povijesno vrijednim aktima, bio primicerij lektora u Cibalama, biskupskom gradu Panonije, u doba cara Dioklecijana, pod namjesnikom Probom. Voditelj lektorske škole, rječiti Polion, nakon obrambenog govora u kojem je iznio ljepotu kršćanskog nauka, osuđen je na smrt i spaljen na lomači 27. travnja 304. godine. Kako se to dogodilo na obljetnicu smrti svetog Euzebija, biskupa i mučenika, godišnja svetkovina slavi im se zajedno. Sveti Polion prikazuje se u lektorskoj odjeći, a zaštitnik je bogoslova, lektora i ministranata. Od 1972. godine sveti Euzebije i Polion zaštitnici su župne crkve Vinkovci 1.

1 Pt 4, 12-14

Prestanite se čuditi, ljubljeni - kao da vam se što neobično događa - požaru koji bjesni među vama da vas iskuša! Naprotiv, radujte se što ste dionici u Kristovim patnjama, da se mognete radovati i veseliti i u čas kad se objavi njegova slava! Blago vama ako vam se izruguju zbog Kristova imena, jer tada Duh slave, Duh Božji, počiva na vama!

Iv 15, 18-21

"Ako vas svijet mrzi, znajte da je mene mrzio prije vas! Kad biste pripadali svijetu, svijet bi ljubio svoje. Budući da ne pripadate svijetu - ja vas izabrah od svijeta - zato vas svijet mrzi. Sjetite se riječi koju vam rekoh: 'Nije sluga veći

od svoga gospodara!' Ako su mene progonili, i vas će progoniti. Ako su moju riječ držali, i vašu će držati. Ali ovo će sve protiv vas činiti zbog mog imena, jer ne poznaju onoga koji me poslao."

Kratka šutnja ili nagovor.

Himan

Tek minu jedna godina
Što vjerni pastir sirmijski
Za Krista život položi -
Evzebij biskup mučenik.

Taj primjer svetog biskupa
Gle, slijedi lektor Polion
U Vinkovcima današnjim
On Kristu život žrtvuje.

I liže plamen ognjeni
Levite mladog udove:
Ko prije svetim riječima,
Sad djelom brani vjeru on.

Taj svjedok Kristov rječiti,
I mrtav nama govori:
Da ustrajemo junački
Na putu Božje istine.

Stog danas poljem Cibalskim
Iz mladih grla ori poj:
"Heroje svoje slavimo,
I njihov primjer slijedimo!"

Nek sveta krv im junačka
Od Oca, Sina blagoslov
I milost Duha Svetoga
Na dragi grad nam zazivlje. Amen.

Vjerni u mučeništvu, Euzebije i Polione, bodrite sve što oltaru služe.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Životom opredijeljeni za ljepotu kršćanskog nauka, izmolite nam ustrajnost u produbljivanju i otkrivanju Božjih tajna.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Oprali ste se u krvi Jaganjčevoj, pomažite da uvijek bude radnika na njivi Gospodnjoj.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Oče naš…

Molite za nas, sveti Euzebije i Polione.

Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se.

Bože, ti si, po djelovanju biskupa Euzebija, blaženog Poliona prožeo svojom naukom. Daj nama, koji zahvalnim sjećanjem slavimo njihovo mučeništvo, da se po njihovu primjeru oblikujemo. Po Gospodinu.

4. lipnja
SVETI KVIRIN SISAČKI, BISKUP I MUČENIK

Akta - dokumenti o mučenju, pisana po autentičnim spisima o mučeništvu svetog Kvirina, svjedoče da je bio početkom IV. stoljeća biskup u Sisku (Siscia), u tadašnjoj pokrajini Savia. Uhvaćen je od rimskog namjesnika Maksima i nakon preslušavanja poslan je u Sabariju (Szombathely u Mađarskoj), namjesniku Amanciju, koji ga je osudio na smrt utapanjem u rječici Sibaris (Gyöngyös), 308. godine. O vrat mu je privezan mlinski kamen, koji je kasnije u ikonografiji uvijek prisutan. U V. stoljeću tijelo mu je preneseno u Rim, uz katakombe Sv. Sebastijana. Zaštitnik je Krčke biskupije i Bečke metropolije. Slavi se u Zagrebačkoj nadbiskupiji, nasljednici Sisačke te u Đakovačkoj i Srijemskoj biskupiji. Prikazuje se kao mučenik s palmom i mlinskim kamenom.

1 Kor 4, 1-4

Prema tome, neka nas smatraju ljudi za sluge Kristove i upravitelje Božjih tajna! Kad je tako, od upravitelja se dalje traži da se svaki pokaže vjeran. Meni nije nimalo stalo do toga da me vi ili drugi ljudski sud sudite. Još više: ja ni sam sebe ne sudim. Istina, moja me savjest ne prekorava ni zbog čega, ali nisam time opravdan. Moj je sudac Gospodin.

Lk 22, 28-30

"Vi ste oni koji ste u mojim kušnjama uvijek ostali sa mnom, zato ja vam dajem kraljevsku čast kao što ju je Otac moj meni dao, da jedete i pijete za mojim stolom u mome kraljevstvu te da sjedite na prijestoljima i sudite dvanaest Izraelovih plemena."

Kratka šutnja ili nagovor.

Himan

Ti mlinsko kolo, nemoj plovit, stani!
Ta narod ovaj ne čeka to čudo,
Da spoznat može istinitost vjere
Za koju ginem.

"O puče mili! Ne plaši se muka,
Jer Krist Gospodin svakom daje snagu,
Tko srcem čistim ljubav njemu čuva,
Za vjernost moli."

I biskup tone, ali riječni vali
Na žal mu nose potopljeno tijelo,
Da vjerni svijet ga sabarijski može
Sahranit časno.

Tamo daleko, gdje Kupa u Savu
Utječuć kúpa tvrdog Siska zide,
Sad vjerno stado s pouzdanjem moli
Svoga pastira.

A pastir Kvirin ljubav gradu vraća,
I za grad Sisak Spasa Krista moli:
"Grad dragi čuvaj, čuvaj svu domaju,
U svetoj vjeri!"

Sveti Kvirine, koji se ni u zatočeništvu nisi prestao puzdavati u Boga, izmoli i nama neustrašivu i čvrstu vjeru za svjedočenje.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Neustrašivi biskupe i mučeniče Kvirine, moli za biskupe naše metropolije.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Pobjedonosni Kristov mučeniče Kvirine, svima koji za vjeru stradavaju izmoli nadu u pobjedu istine.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Oče naš…

Moli za nas, sveti Kvirine.
Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se.
Bože, blaženi Kvirin, biskup i mučenik, noseći te u srcu nije dopustio da ga ikakva sila od tebe rastavi. Daj nam, molimo te, tako proći kroz vremenita dobra, da ne izgubimo vječna. Po Gospodinu.

19. srpnja
SVETI AGRIPIN I SEKUNDO I DRUGOVI MUČENICI

Agripin, Sekundo, Maksim, Marcijal i Fortunat, mučeni su u Sirmiju vjerojatno 304. godine. Za njih svjedoče Sirski i Jeronimov martirologij, knjige koje sadrže službeni popis mučenika, svetaca i blaženika i kratki opis njihova mučeništva, odnosno smrti.
Možemo sa sigurnošću zaključiti da su Agripin i Sekundo povijesno zajamčeni srijemski mučenici.

Mudr 3, 5-8

Za malo muke zadobili su dobra velika, jer Bog ih je stavio na kušnju i našao da su ga dostojni. Iskušao ih je kao zlato u taljiku i primio ih kao žrtvu paljenicu. Zato će se u vrijeme posjeta njegova zasjati, te će vrcati kao iskre u strnjici. Sudit će pucima i vladati narodima, i Gospodin će kraljevati nad njima uvijeke.

Lk 9, 23-25

Zatim reče svima: "Ako tko hoće ići za mnom, neka se odreče samog sebe, neka svaki dan uzme križ svoj i neka me slijedi! Jer tko hoće spasiti život svoj, izgubit će ga, a tko izgubi život svoj radi mene, spasit će ga. - Što koristi čovjeku ako cijeli svijet dobije, a sam sebe izgubi ili se upropasti?"

Kratka šutnja ili nagovor.

Himan

Agripin, Maksim, Marcijal,
Sekundo, uz njih Fortunat,
U nebo sretni ulaze
I lovor vijence primaju.

U Janjetovoj krvi su
Odijela svoja oprali,
Po Krvi toj dragocjenoj
Prepoznaje ih rajski dom.

Svi drže grane palmine,
Stečenu slave pobjedu
I njima gore zovu nas,
Da slijedimo im svijetli trag.

O djeco našeg Srijema tla,
Na rodni kraj svoj mislite:
Zaboraviti nemojte
Da pomoć vašu trebamo.

Sva slava Ocu vječnomu
I jedinomu Sinu mu
Sa Tješiteljem Presvetim
I sad i vječnost čitavu. Amen.

Hrabri mučenici, Agripine, Sekundo i drugovi, izmolite nam izdržljivost kad nas uhvati malodušnost.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Sveci Božji, svojim zagovorom pomozite svima u životnim neprilikama.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Sveti mučenici, izmolite i nama vjerničku neustrašivost.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Oče naš...

Molite za nas, sveti Agripine, Sekundo i drugovi.

Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se.

Bože, ti nas veseliš blagdanom svetih mučenika Agripina, Sekunda i drugova. Dok im slavimo rođendan za nebo, daj da nasljedujemo njihovo junaštvo. Po Gospodinu.

Ili:

Pomolimo se.

Bože, ti si blaženog Agripina, Sekunda i drugove, obdario mučeničkom slavom. Po njihovim zaslugama, oprosti nam grijehe i oslobodi nas svih neprilika. Po Gospodinu.

17. kolovoza
SVETI URZICIN, MUČENIK

Urzicin je bio po zvanju vojnik iz Ilirika, a po časti tribun. Uhićen jepod optužbom da je kršćanin. Kao uvjet njegova spasa predloženo mu je da se odrekne Krista i da žrtvuje bogovima. Kad je to odbio, bio je najprije išiban, a zatim su mu ruke i noge mučili zapaljenim užetima koja su prije bila namazana uljem i smolom. Tijekom tog nečovječnog mučenja spočitnuo je mučiteljima da je tim istim rukama u boju spasio život caru Maksimijanu. To je ovog postidilo pa je naredio da se prestane s mučenjem i da mu se opekotine rashlade. Pušten je na slobodu. Ponovo je uhvaćen i po naredbi namjesnika Aristida posječen je mačem. Mučenik iz Ilirika veoma je štovan u Ravenni i Carigradu, kamo mu je godine 470. sveti Marcel, redovnik acemita, prenio relikvije da njima obogati svoj samostan. Srijemska Crkva slavi ga kao svoga mučenika. Patron je liječnika i zaštitnik od bolesti vrata.

2 Kor 4, 7-10

Ali ovo blago nosimo u zemljanim posudama da se ona izvanredna uspješnost pripisuje Bogu, a ne nama. U svemu trpimo nevolje, ali nismo u tjeskobi; ne znamo kamo bismo se okrenuli, ali ne očajavamo; progone nas, ali nismo ostavljeni u pogibli; obaraju nas na zemlju, ali nismo uništeni. Mi uvijek i svuda na svom tijelu nosimo smrtne patnje Isusove, da se na našem tijelu očituje i život Isusov.

Mk 13, 9-10

"A vi budite na oprezu sa sobom! Predavat će vas sudovima i bičevati u sinagogama. Stajat ćete zbog mene pred upraviteljima i kraljevima, njima za svjedočanstvo. Najprije se mora Radosna vijest navijestiti svim narodima."

Kratka šutnja ili nagovor.

Himan

"Gle, ruku mojih, krvniče,
Užetom ti ih veži tim,
Nek žeže ulja, smole žar,
Vojnika muke ne straše.

I nekada su ruke te
Od rana ljutih gorjele
Kad caru ja sam tvom i mom
U boju život spasio."

To zbori časni Urzicin,
Ko kremen sipa ognja žar,
U zanosu on Ilir mlad
Za Krista trpi, lije krv.

Podvikuj, borče Isusov,
S veseljem u raj ulazi,
Jer mač ti krutog krvnika
Široko vrata otvara.

Pomaži s neba svakog nas
I hrabrost, stalnost prosi nam,
Da iduć tvojim stopama
Božansko Trojstvo častimo. Amen.

Urzicine sveti, vojniče i mučeniče, izmoli ustrajnost u strpljivosti medicinskom osoblju.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Sveti Urzicine, izmoli nam snagu da se mognemo žrtvovati za kraljevstvo nebesko.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Sveti Urzicine, kršćanski vojniče, izmoli nam čvrstu vjeru za kršćansko svjedočenje.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Oče naš…

Moli za nas, sveti Urzicine.

Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se.

Podaj, molimo, svemogući Bože, da mi, koji slavimo svečanost blaženog Urzicina, tvoga mučenika, njegovim zagovorom ojačamo u ljubavi prema tvome imenu. Po Gospodinu.

30. kolovoza

SVETA BAZILA, DJEVICA I MUČENICA

Srijemska djevica i mučenica iz ranog kršćanskog doba, mučena vjerojatno 29. kolovoza 304. godine. Spominju je dva martirologija, Sirski i Jeronimov.
Spominje ju i Kačićev Razgovor ugodni: "Sveta Bazila, djevica i velika Božja službemica, koja kod Srima u Slavoniji sveti život provodi i sretno svrši." Uz svetu Maksimu i Anastaziju, i sveta Bazila povijesnom opstojnošću i sirmijskom pripadnošću dokazuje da je u sirmijskoj crkvenoj zajednici bilo neustrašivih kršćanki.

2 Kor 11, 1-2

> **Oh, kad biste mogli strpljivo podnijeti nešto malo bezumlja od mene! No, i podnosite me. Da, ljubomoran sam na vas božanskom ljubomorom, jer sve učinih da vas zaručim s jednim zaručnikom: da vas privedem Kristu kao čistu djevicu.**

Lk 20, 34-36

> **Isus im odgovori: "Djeca se ovoga svijeta žene i udaju. Ali oni koji se nađu dostojni da budu dionici onoga svijeta i uskrsnuća od mrtvih, niti će se ženiti niti udavati. Oni neće moći više ni umrijeti, jer će biti slični anđelima. Oni su sinovi Božji, jer su sinovi uskrsnuća."**

Kratka šutnja ili nagovor.

Himan

> Bazilo, mila djevice,
> Ti drugo rajskih korova,
> Što s družbom časnom pratiš sad
> Nebeskog slavnog Jaganjca.

O grano cvjetna srijemskog tla,
O lijeru s koga blista krv,
O lijepo čedo s koga lik
Božanskog Stvorca odsijeva.

Ti sestro mudrih djevica,
Visoko diži svijetlu luč
Pokazuj put u vječni dom,
Jer ti si njim već hodila.

A Isus, dobri Spasitelj,
Nek bude svih nas nagrada
Što zemljom mučno stupamo
Put raja k Trojstvu blaženom. Amen.

Uzore djevojaka, Bazilo hrabra, moli se da one čiste ostanu.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Sveta Bazilo, djevice i mučenice, zagovaraj kod Boga sve djevojke.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Bazilo, srijemska mučenice, izmoli nam ustrajnost u čistoći i vjerničkoj hrabrosti.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Oče naš...

Moli za nas, sveta Bazilo.

Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se.

Gospodine, ti nas svake godine veseliš spomendanom blažene Bazile. Ona nam je primjer čistoće i hrabrosti. Nek nam pomogne i svojim zaslugama. Po Gospodinu.

26. listopada
SVETI DIMITRIJE, ĐAKON I MUČENIK

Đakon sirmijskog biskupa i mučenika svetog Ireneja i sam je zbog čuvanja svetih knjiga osuđen na smrt i pogubljen tri dana poslije biskupa Ireneja, 9. travnja 304. godine. Imao je i drugove u mučeništvu, Donata i Fortunata, te sedam kanonskih djevica. Pogubljen je jednu milju izvan zidina prema istoku, na cesti prema Basijani. Kasnije su mu relikvije prenesene u Solun, koji ga uzima za svoga zaštitnika i širi mu slavu po čitavom Istoku. U gradskom grbu Srijemske Mitrovice, sveti Dimitrije je prikazan, po solunskoj tradiciji kao vojnik s kopljem u ruci. Grb je iz 1388. godine, kada se grad nazivao Civitas sancti Demetrii (Grad sv. Dimitrija). Kroz sav srednji vijek, pa sve do danas, sveti Dimitrije je zaštitnik župe i grada Srijemske Mitrovice, kojoj je dao i ime, te čitave Srijemske biskupije.

2 Kor 3, 1-3

Počinjemo li preporučivati sami sebe? Ili su nam možda - kao nekima - potrebne preporučnice za vas ili od vas? Vi ste naša preporuka upisana u našim srcima koju poznaju i čitaju svi ljudi. Očito je da ste vi pismo Kristovo, sastavljeno našom skrbi, napisano ne crnilom, nego Duhom Boga živoga, ne na pločama od kamena, nego na pločama tjelesnim - u srcima.

Mk 13, 11-13

"Kad vas povedu da vas predadu, ne brinite se unaprijed što ćete govoriti, nego što vam se u onaj čas dadne, to govorite: jer niste vi koji govorite, nego Duh Sveti. Brat će brata, otac dijete predavati na smrt. Djeca će ustajati na roditelje i ubijat će ih. Svi će vas mrziti zbog mene. Tko ustraje do konca, taj će se spasiti."

Kratka šutnja ili nagovor.

Himan I.

Dan ovaj sveti, svečani
U srijemskoj crkvi slavi se
Kad život Kristu darova
Naš mučenik Dimitrije.

Uz biskupa Ireneja
On uvijek vjerno nastupa,
Ko đakon crkve Sirmijske
Evanđelju poslužuje.

Na ambon sveti uzlazi
Da čita riječi Kristove
I njima ljubav užiže
U srcu sedam djevica.

Od dušmanina drskoga
Sad svete knjige spasava,
Za Krista život predaje
Za sobom vodeć djevice.

Na Uskrs smrt on podnosi,
Da s Kristom slavno uskrsne
I živi s njime dovijeka
Od Crkve slavljen Sirmijske.

Sa Dimitrijem mi hvalimo
Božansko Trojstvo presveto,
Što nama život bez kraja
O uskrsnuću dati će. Amen.

Himan II.

I klasje zlatno sa poljana srijemskih
I modri vali Egejskoga mora
O tebi zbore, mučeniče vrli,
Dimitre sveti!

Duh svoj si digo nad sve slasti svijeta:
Svim srcem želiš sasvim Božji biti,
Za Krista trpjet, i svoj život dati,
Dimitre sveti!

Gle, oštra koplja trgaju već spone
I duh tvoj s tijelom rastavlja se rado:
Svom Bogu hrliš, slobodan, ususret
Dimitre sveti!

Sad lice tvoje obasjava slava
Blaženog Trojstva, Mučeniče divni:
Za grad svoj moli, i za ravan Srijem,
Dimitre sveti!

Himan III.

Ti srijemske Crkve ponose,
Dimitrije neslomivi,
Što stoljećima tvoj te kraj
Ko zaštitnika slavio.

Na rodni misli zavičaj
U Isusovu kraljevstvu:
Nek tvoja sveta molitva
Zagovara nas u nebu.

Na zemlji ti si širio
Među poganima Kristov duh
U novovjekom poganstvu
Ti budi Božji učitelj.

Nek povrati se Isusu
Sav srijemski puk naš kršćanski
Nek uzljubi ga, zavoli
Ko prijatelja najdražeg.

Nek opet bude svima nam
Evanđelje nebeski zov,
Da vodi nas kroz život taj
Životu vječnom, u nebo.

Vjek slava Trojstvu blaženom,
Početku i svršetku sveg!
Po svetome Dimitriju
Usliši ti nas, Isuse. Amen.

Sveče sveg Istoka, đakone i zaštitniče, Dimitrije, mučeniče, govori pred Kristom Kraljem za sve nas.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Dimitrije sveti, izmoli nam čvršću vjeru da se odreknemo idola i životom svjedočimo samo za Krista.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Čuvaru svetih knjiga, Dimitrije, mučeniče, izmoli nam oduševljenje za Božju riječ.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Oče naš...

Moli za nas, sveti Dimitrije.

Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se.

Bože, ti blaženog Dimitrija, mučenika svoga, proslavljaš divnim čudesima: molimo te, njegovim nas zagovorom milostivo oslobodi svih krivica i kazni koje za njih zaslužujemo. Po Gospodinu.

5. studenoga
SVI SVETI SRIJEMSKI MUČENICI

Osim svetih mučenika koji se pojedinačno slave, vrijedno je spomenuti među srijemskim mučenicima i svetu Bazilu, djevicu, svetih Sedam Djevica, svetog Inocenta sa Sabacijom i drugih trideset mučenika, svete Donata i Fortunata, svetih šesnaest mučenika, svetog Agripina, Sekunda s drugovima, svete mučenike iz Murse, te svete Fruškogorske mučenike, poznate u Crkvi kao Četvorica okrunjenih. Danas svetkujemo jednim blagdanom sve svete mučenike Panonije srijemske. Svi sveti srijemski mučenici od 1994. godine zaštitnici su filijalne crkve u Ivanovu (župa Viljevo).

Otk 7, 9-10

Poslije toga se, najedanput, pojavi pred mojim očima veliko mnoštvo, koje nitko nije mogao izbrojiti, iz svakog naroda i plemena, puka i jezika. Stajali su pred prijestoljem i pred Janjetom, obučeni u bijele haljine, s palmama u rukama, i vikali jakim glasom: "Spasenje je djelo našega Boga, koji 'sjedi na prijestolju', i Janjeta."

Mt 5, 10-12

"Blago progonjenima zbog pravednosti, jer je njihovo kraljevstvo nebesko! Blago vama kad vas budu grdili i progonili i kad vam zbog mene budu lažno pripisivali svaku vrstu opačine! Radujte se i kličite od veselja, jer vas čeka velika nagrada na nebesima! Ta, tako su progonili i proroke koji su živjeli prije vas!"

Kratka šutnja ili nagovor.

Himan

O mnoštvo vi nepregledno
Junaka Božjih prehrabrih,
Što srijemski kraj vas porodi
I Kristu Bogu darova.

Sa sviju strana prijete nam
I tijelo i krv, svijet i grijeh,
Od Krista da nas rastave
I smrt nam duši zadade.

Neprestano nas učite
Vi svojoj bojnoj spretnosti,
Da protiv sebe vojujuć
Svom spasu vjernost čuvamo.

I u tim vašim žilama
Krv vrela srijemska tekla je,
Pa ipak nije nikuda
Od Isusa vas odvela.

O, ne dajte da naša krv
Od vaše jače uzvrije
I nama strašnu zada smrt
U ognju pakla vječnoga.

Tim svojim putem vodite
Vi sve nas dvoru rajskomu
Da ondje s vama slavimo
Svu vječnost Trojstvo blaženo. Amen.

Svi sveti srijemski mučenici, izmolite nam ustrajnost vjere u svim životnim teškoćama.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Svi sveti srijemski mučenici, zagovarajte nas da možemo s pouzdanjem živjeti i za Boga se opredijeliti.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Svi sveti srijemski mučenici, izmolite i nama životnu snagu za svjedočenje.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Oče naš...

Molite za nas, svi sveti srijemski mučenici.

Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se.

Bože, ti si početke vjere u Panoniji srijemskoj posvetio propovijedanjem i krvlju svojih svetih mučenika. Podaj dobrostivo da se njihovim zagovorom trajno množi taj rascvjetani usjev. Po Gospodinu.

8. studenoga
SVETI KLAUDIJE, SIMFORIJAN, NIKOSTRAT, KASTORIJE I SIMPLICIJE, FRUŠKOGORSKI MUČENICI

Car Dioklecijan ljubio je umjetnost, rado je boravio u Panoniji, posjećujući fruškogorske kamenolome. Tu su radila četvorica vještih kipara. Bili su kršćani. Na veliko Dioklecijanovo zadovoljstvo izradili su naručeni kip Sunca. Na jednom brijegu onoga kraja car sagradi hram i unutra stavi kip Sunca. Kod istih kipara naručuje kapitele i druge ukrase. Ovaj put pridružuje se četvorici kršćanskih kipara poganin Simplicije, koji se divi njihovu uspjehu. Potaknut njihovim primjerom i riječima, Simplicije se obrati, krstio ga je antiohijski biskup Ćiril, koji se već tri godine nalazio kao kažnjenik u panonskim kamenolomima. Nadglednici radova zamrze pet vještih kipara zbog njihova uspjeha i prijaviše ih caru kao kršćane. Car ne uvažava optužbu, nego naručuje i kip Eskulapa. Oni odbijaju izradu naručenog kipa, jer su raniji radovi bili kao ukras, a izrada ovog kipa bila bi idololatrija. Petorica klesara izvedena su pred suca Lampadija koji naređuje da žrtvuju Suncu i carskim bogovima. Klesari to odbiše. Bačeni su u zatvor, pa ponovo saslušani. Fruškogorski klesari, zbog ustrajnosti u vjeri, mučeni su pod carem Dioklecijanom 304. godine, jer nisu htjeli izraditi kip idola. Bili su potopljeni u olovnim škrinjama u rijeku Savu. Zaštitnici su kipara i klesara. U Crkvi su poznati pod imenom Četvorica okrunjenih.

Rim 8, 18-21

Držim doista da patnje sadašnjega vremena nisu dostojne usporedbe sa slavom koja će se objaviti u nama. Ta cijelo stvorenje ustrajno iščekuje ovo objavljenje sinova Božjih - stvorenje naime bijaše podvrgnuto ispraznosti, ne svojevoljno, nego od onoga koji ga podvrgnu - u nadi da će se i samo stvorenje osloboditi ropstva raspadljivosti da sudjeluje u slobodi slave djece Božje.

Mt 16, 24-26

Tada Isus reče učenicima svojim: "Ako, dakle, tko hoće ići za mnom, neka se odreče samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka me slijedi! Tko hoće sačuvati svoj život, izgubit će ga, a tko izgubi radi mene svoj život, naći će ga. Što koristi čovjeku ako dobije sav svijet, a izgubi svoj život? Što li može dati čovjek kao otkupninu za svoj život?"

Kratka šutnja ili nagovor.

Himan

Uz Klaudija druga tri
Simforjan, Kastor, Nikostrat
U Fruškogorskim brdima
Rad Krista snose ropstva jad.

To tvrdo stijenje klešući
I svoje duše klesahu,
I pokaza se Kristov lik
Pod umjetničkim dlijetima.

Privučen divnim likom tim
Simplicij, mladi poganin,
Krštenja svetog vodom pran
Od snijega bjelji postade.

Tko želi Kristu služiti
Idole klesat ne može,
Poganstva silom pritisnut
On u smrt spremno polazi.

U škrinji teškoj olovnoj
Junake Boga pravoga
Sad zlobne sluge sotonske
U Savi, gle, potapaju.

Klesari vi fruškogorski,
Sa svojim dlijetom klešite
I naša srca kamena
Da sliče liku Spasa svog.

Božanska sveta Trojice,
Po mučeničkoj krvi toj
Nek vjera sveta živi se
U kraju svom Fruškogorskom. Amen.

Klesari fruškogorski, okrunjeni mučenici, klešite i iz nas Božje likove.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Sveti fruškogorski mučenici, izmolite i nama ustrajnost u borbi života.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Sveti fruškogorski mučenici, moćnim nas zagovorom bodrite.

Usliši, Bože, prošnje naše.

Oče naš…

Molite za nas, sveti fruškogorski mučenici.

Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se.

Gospodine, daj da se radujemo s mučeničke pobjede naše braće Simforijana, Klaudija, Nikostrata, Kastorija i Simplicija. Neka našoj vjeri izmole novu snagu i moćnim nas zagovorom bodre. Po Gospodinu.

Ili:

Pomolimo se.

Gospodine, daj da nas kod tebe preporuči draga molitva mučenika Simforijana, Klaudija, Nikostrata, Kastorija i Simplicija, i utvrdi u ispovijedanju tvoje istine. Po Gospodinu.

LITANIJE
SVETIM SRIJEMSKIM MUČENICIMA

2 Kor 1, 3-5

Neka je hvaljen Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista, Otac milosrđa i Bog svakovrsne utjehe, koji nas tješi u svakoj našoj nevolji tako da mi možemo svakovrsnom utjehom, kojom nas same tješi Bog, tješiti one koji se nalaza ma u kakvoj nevolji. Zaista, kao što se patnje Kristove probilno izlijevaju na nas, tako preobilna biva i naša utjeha po Kristu.

Iv 12, 23-28

Isus im reče: " Došao je čas kada će se proslaviti Sin Čovječji. Zaista, zaista , kažem vam, ako pšenično zrno ne padne u zemlju i ne umre, ostaje samo. Ako li umre, rodi veliki rod. Tko ljubi svoj život, izgubit će ga; tko mrzi svoj život na ovome svijetu, sačuvat će ga za život vječni. Ako mi tko hoće služiti, neka me slijedi! Gdje budem ja, bit će ondje i moj sluga. Ako mi tko služi, njega će poštivati Otac. Sad mi je duša duboko potresena. I što da kažem? Oče, spasi me od ovoga časa? - Ali sam radi ovoga i došao u ovaj čas! Oče, proslavi ime svoje!" Tada dođe glas s neba: "Već sam ga proslavio i opet ću ga proslaviti!"

Kratka šutnja ili nagovor.

Gospodine, smiluj se.

Kriste, smiluj se.

Gospodine, smiluj se.

Kriste, čuj nas.

Kriste, usliši nas.

Oče nebeski, Bože,
Sine, Otkupitelju svijeta, Bože,
Duše Sveti, Bože,
Sveto Trojstvo, jedan Bože,

smiluj nam se!

Sveta Marijo,
Sveta Bogorodice,
Svi sveti anđeli i arkanđeli,
Sveti Ilija,
Sveti Ivane Krstitelju,
Sveti Josipe,
Svi sveti patrijarsi i proroci,
Sveti Petre i Pavle,
Svi sveti apostoli i evanđelisti,
Svi sveti učenici Gospodnji,
Svi sveti mladenci,
Sveti Ireneju, neustrašivi
mladi biskupe,
Sveti Ireneju, posječen mačem,
Sveti Dimitrije, uzorni đakone,
Sveti Dimitrije, zaštitniče
(naše župe, grada, biskupije),
Sveta Anastazijo, mučena plamenom,
Sveta Anastazijo, čašćena u Srijemu,
Rimu i Zadru,
Sveti Sinerote, marljivi vrtlaru,
Sveti Sinerote, uzore čednosti,
Sveti Montane i Maksima,
prvi mučenici Srijema,
Sveti Montane i Maksima,
zajedno mučeni,

moli/te za nas!

Sveti Agripine, mučeniče,
Sveti Sekundo, mučeniče,
Sveti Maksime, mučeniče,
Sveti Marcijale, mučeniče,
Sveti Fortunate, mučeniče,
Sveti Urzicine, vojniče iz Ilirika,
Sveti Urzicine, zaštitniče liječnika,
Sveti Euzebije, prvi biskupe cibalski,
Sveti Polione, rječiti voditelju
lektorske škole,
Sveti Polione, zaštitniče bogoslova,
čitača i ministranata,
Sveti Kvirine Sisački, hrabri biskupe,
Sveta Bazilo, djevice i mučenice,
Sveti Hermilo, đakone singidunski,
Sveti Stratoniče, budni stražaru,
Sveti Hermilo i Stratoniče,
drugovi u mučeništvu,
Sveti Klaudije, mučeniče,
Sveti Simforijane, mučeniče,
Sveti Nikostrate, mučeniče,
Sveti Kastorije, mučeniče,
Sveti Simplicije, mučeniče,
Sveti Fruškogorski
okrunjeni mučenici,
Sveti Donate i Fortunate,
zajedno mučeni,
Svete Kanonske djevice
i mučenice,
Sveti Osječki mučenici,
Svi sveti srijemski mučenici,

moli/te za nas!

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta,
oprosti nam, Gospodine!
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta,
usliši nas, Gospodine!
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta,
- smiluj nam se!

Oče naš...

Molite za nas svi sveti srijemski mučenici.
Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se. Bože, ti si postojanost našoj vjeri i snaga našoj slabosti. Daj da po primjeru i molitvama svih svetih srijemskih mučenika postignemo udio u muci i uskrsnuću tvoga Jedinorođenca te zajedno s njima uđemo u tvoje savršeno veselje. Po Gospodinu.

† Božanska pomoć ostala vazda s nama.
Amen.

DODATAK

Svetom Euzebiju, biskupu i mučeniku

Ko smjeli hrast iz slavonskih nam šuma,
Što snagom svako nadilazi nam drvo,
Ti čvrst si stajao prkoseć oluji
I zlobi pakla.

Na sve si strane grane raširivo,
Pod svoju sjenu klonule si zvao,
Da vrućim svojim ne sprži ih duhom
Poganstva grješnost.

I znakom križa, kog si propovijedo,
Sve ljude slabe ti si jačat znao,
I krsnom vodom oprane im duše
Predavo Kristu.

Na tebe tad se oborila sila
I deblo tvoje žurno sjeći stala,
Da skrši mlado kršćanstvo što buja
I rast mu spriječi.

I s grana tvoga posječenog stabla
Ko lake ptice vjesnici se digli
I širom Srijema raznijeli su sjeme
Božanske vjere.

I ti sad gledaš plodove svog truda,
S veseljem pratiš uspjeh novog rada
I Trojstvo sveto za blagoslov moliš
I pomoć pružaš.

O divni sveče iz davnih vremena,
Kod Višnjeg Boga, Euzebije, zbori,
Da vjernost svi mi sačuvamo Kristu
Do zadnjeg daha.

Svetoj Anastaziji, srijemskoj mučenici

(Pjeva se na melodiju O Betleme, grade slavni.)

S Kristom nam je prava Svjetlost zasjala,
Na nov život čovječanstvo pozvala,
Nju je slijedeć sveta Anastazija
Slična Kristu Svjetlu svijeta postala.

Betlehemsko nju je svjetlo povelo
I na Božić u raj s palmom dovelo,
Da tu sada sveta Anastazija,
Motreć Boga rajsku svjetlost uživa.

Naša tama ovo Svjetlo odbija,
Pravi put nam gustom maglom sakriva,
Ali zato sveta Anastazija
Put nam kaže Kristu kom je služila.

Srijem se njenim mučeništvom ponosi,
Zadar njenu slavu svijetom pronosi,
Zato sada sveta Anastazija
Srijem i Zadar svojim prahom veziva.

Svetom Polionu, mučeniku - Polionova žrtva

Već liže plamen ognjeni
Levita mladog udove,
Jer ko što prije riječima
Sad djelom brani vjeru on.

Ko lav je srčan štitio
Polion od svih kleveta
Čistoću svetog nauka,
Zalagao se za njeg sav.

Sad hrabro snosi bolove
I motri nebo, Kristov dom,
Odakle k sebi zove ga
Euzebij biskup, mučenik.

I ori poljem cibalskim
Iz mladih grla jasni poj
Jer blagdan slave godišnji
Tih mučenika srčanih.

I sveta krvca njihova
Od Oca, Sina blagoslov
I milost Duha Svetoga
Nad grad im dragi sazivlje.

Svetom Polionu, lektoru

Zapreka nije ti tvoja mladost bila,
Da mogneš shvatiti kršćanska načela,
I zato nije te sva poganska sila
Odvratiti mogla od Kristova Raspela.

Kroz život ovaj nas, Polione, vodi!
Poganskih nazora i nas oslobodi.

U tebi, lektore, muž se zreli krio,
Što smjelo branit je Kristov nauk znao,
Od suca lukavog mudriji si bio,
Jer dobri Isus ti sud je zdravi dao.

Kroz život ovaj nas, Polione, vodi!
Poganskih nazora i nas oslobodi.

Užitke varave zemalskog života
Spremno si prezreo ko šaku praha,
Jer te je zanijela nebeska ljepota
Božanskog Zakona primljenog bez straha.

Kroz život ovaj nas, Polione, vodi!
Poganskih nazora i nas oslobodi.

Lomača vatrena spalila ti tijelo
I slavu pronijela širom svega svijeta,
S tvog groba proteklo milosti je vrelo
S kojeg u proljeću vjere grad naš cvjeta.

Kroz život ovaj nas, Polione, vodi!
Poganskih nazora i nas oslobodi.

Svetom Dimitriju, srijemskom mučeniku

Iz tla si srijemskog iznikao, sveče,
Da skroman, nepoznat svome služiš Bogu,
Al on ti dosudi slavlje mnogo veće,
Nego što ljudi si i poželjet mogu.

Sveče sveg Istoka, Dimitrije moli,
Sve što je Božje, duša da nam voli.

Imenom tvojim se Srijem i Solun diče,
Jamče Isusov, mučeniče sveti!
O tebi pričaju ponajljepše priče,
Do tebe u nebo molitva im leti.

Sveče sveg Istoka, Dimitrije moli
Sve što je Božje duša da nam voli.

S križem u ruci nama put u nebo kaži,
Kroz borbe životne ljubavlju nas prati;
Pred Kristom Kraljem nas molitvom pomaži:
Srijem da se iznova svome Bogu vrati.

Sveče sveg Istoka, Dimitrije moli
Sve što je Božje duša da nam voli.

Srijemskim mučenicima

Upravitelj Srijema Prob okrutni, grozni
Uništiti htjede Crkvu Božju svetu;
Po ukazu cara Galerija silnog
U svom gradu pobi mučenika četu.

Biskup mlad Irenej, Dimitrije đakon
I svećenik Montan i Maksima žena,
Donat i Fortunat i Anastazija
I Bazila djeva - nestaše tog trena.

I još mnogo drugih proli krvcu svetu
Za kršćansku vjeru - kao rosa čistu -
Prikazavši tako i smrt punu muka
Košto su i život prikazali Kristu.

Probu strašnom ne bi dosta krvi, boli
U Sirmiju gradu na obali Save;
On i dalje krenu, da oboji krvlju
I bosutske vale srebrnasto plave.

Njegovi špijuni pronašli su s mjesta
Poliona mladog, lektorskog prvaka,
Što cobalski puk je poučavo revno
Vjeronauk Kristov od zore do mraka.

Po Božjom je službom svojim glasom lijepim
Evanđelje čito u zanosu svetu,
A kršćanski narod pun svetoga žara
Odluke je stvaro o svom preokretu.

Zato zazoran je svim slugama đavla
Bio naš Polion - ko trn u oku -
Zato su ga smjesta doveli pred Proba,
Da ga ovaj smrvi u kratkome roku.

Prob se stade dizat na Isusov nauk
Kao neko biće neovisno sretno;
Polion, na službu preponosnu svoju,
Branio je Boga neobično spretno.

Iznio je nadmoć zapovijedi Božjih
Nad svim zabludama ljudskog uma malog,
Al mogao nije preokrenut dušu
Jednog poganina na dno grijeha palog.

Ovaj mu ko prijetnju lomaču od ognja
Pokaza, jer htjede zaplašiti sveca,
Ali čovjek Božji pred prizorom groznim
Ne strepi, ne drhti, nit koljenom kleca.

Žar što njeg je samog Bogom raspaljivo
Silniji je bio od ognjenog plama;
Preko lomače je u nebesa stigo,
Da ondje nas slabe bodri molitvama.

BIBLIOGRAFIJA

Biblija, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1993.
Drugi vatikanski koncil, Dogmatska konstitucija *Lumen Gentium,* 21. studenoga 1964.
Leksikon ikonografije, liturgike i simbolike zapadnog kršćanstva, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1990.
Vlastite mise Đakovačke ili Bosanske i Srijemske biskupije, Biskupski ordinarijat, Đakovo, 1968.
Vlastiti božanski časoslov Đakovačke i Srijemske biskupije, Biskupski ordinarijat, Đakovo, 1995.
Naši srijemski mučenici, Vjesnik biskupije đakovačke, 1949.
Kumkera, Ulman, Dragutinac, *Ranokršćanski život u Vinkovcima,* Vinkovci 1972.
Milošević Petar, Prica Radomir, *Kroz vekove Sirmiuma,* Sr. Mitrovica, 1979.
Maroslavac Stjepan, *Litanije svetim srijemskim mučenicima,* Rukopis, 2002.

SADRŽAJ

Predgovor 3

13. siječnja: sv. Hermilo i Stratonik, mučenici 5

15. siječnja: sv. Anastazija, mučenica 8

20. veljače: sv. Mučenici Osijeka i Panonije 11

24. veljače: sv. Sinerot, mučenik 14

26. travnja: sv. Montan i Maksima, mučenici 17

06. svibnja: sv. Irenej, biskup i mučenik 20

29. svibnja: sv. Euzebije, biskup i sv. Polion, lektor, mučenici 23

04. lipnja: sv. Kvirin Sisački, biskup i mučenik 26

19. srpnja: sv. Agripin i Sekundo, mučenici 29

17. kolovoza: sv. Urzicin, mučenik 32

30. kolovoza: sv. Bazila, djevica i mučenica 35

26. listopada: sv. Dimitrije, đakon i mučenik 37

05. studenoga: Svi sveti srijemski mučenici 41

08. studenoga: sv. Klaudije, Simforijan i drugovi, mučenici 44

Litanije svetim Srijemskim mučenicima 47

Dodatak - pjesme 51
Svetom Euzebiju 51
Svetoj Anastaziji 52
Svetom Polionu, mučeniku 52
Svetom Polionu, lektoru 53
Svetom Dimitriju 54
Srijemskim mučenicima 55

Bibliografija 57

Sadržaj 58

Slika na naslovnici:
Alojzija Ulman:
Sv. Irenej, biskup i Sv. Dimitrije, đakon.
Kipovi u župnoj crkvi Svetih Euzebija i Poliona
u Vinkovcima (terakota).